

CATEHEZA:
INTREBARI
+ SFANTA LITURGHIE

Partea 2a

Intrebari primite

■ Cum se lupta cu gandurile? Cum ne putem concentra la rugaciune?

- Evagrie din Pont (+399)
 - 8 categorii de ganduri*: lacomie, desfanare, avaritie, manie, intristare (depresie), acedie (lene, lipsa de vointa, de interes = 'o relaxare a sufletului care nu este in acord cu natura'), slava desarta, mandria
 - un 'gand' = un diavol
 - Intalnirea cu Dumnezeu e destinatia rugaciunii - e o calatorie care incepe cu practicarea virtutilor.
 - Gandurile la rugaciune vin: de la ingeri, de la diavoli, de la noi (e.g.: aurul)
 - Lupta cu gandurile incep cu practicarea virtutilor → ajuta sa invingem patimile / pacatele → sunt sursa neatentiei (in general si in rugaciune)
- Sa folosim cartea de rugaciuni (*bucatar cu carte de gatit vs. fara carte de gatit*)
 - Sa ne rugam apoi (si) in cuvintele noastre
- Sa constientizam ce facem - actiunea rugaciunii = vorbirea cu Dumnezeu
 - semnul crucii, concentrarea gandurilor, pozitia corpului (in genunchi, in picioare, in fata icoanei) = **pregatirea de rugaciune!** = **adunarea atentiei!**
- **Rabdare** / **flexibilitate in practica** / **perseverenta** → rugaciunea = lucrarea lui Dumnezeu in noi

- Sa ne apropiem de rugaciune nu ca de o ‘obligatie’ ci ca de o ocazie de deschidere, de conversatie cu Dumnezeu.
- Sa nu cautam cantitatea, ci calitatea, si aplicarea practica a rugaciunii:
 - Sf Serafim de Sarov: ii spunem lui Dumnezeu ‘Intra, stai la masa!’ tot timpul, in loc sa facem pasul urmator
- Abba Ioan a spus: ‘*Sunt ca un om asezat la umbra unui copac mare, care vede cum animale salbatice si serpi vin catre el in numar mare. **Cand omul nu mai poate rabda, urca in copac si scapa.** La fel fac si eu: stau in chilia mea si sunt constient de gandurile rele care vin peste mine, si cand nu mai am putere sa lupt cu ele, **ma refugiez in Dumnezeu prin rugaciune** si scap de dusman’.* (Patericul Egiptean)
 - **Rugaciunea ca interactiune de viata - ‘praxis’= practica (viata crestina):** slujbe bisericesci, milostenie, citirea Scripturii, rugaciunea vocala etc
 - **Rugaciunea ca timp personal de conversatie cu Dumnezeu**
- Sf Augustin: rugaciunea e importanta, pentru ca ne ajuta sa construim
‘o structura de dorinte bune (adevarate)’(Scrisoarea 177)
- Sf Augustin: pacatul inseamna ‘dezordine in iubire’ (Despre Cetatea lui Dumnezeu 15.22)

Intrebari primite

■ Ce inseamna cand avem o lupta cu gandurile inainte de impartasanie?

- Ca suntem oameni! (care au nevoie de Dumnezeu)
 - *'Inaintea usilor casei Tale stau si de gandurile cele rele nu ma departez. **Dar Tu**, Hristose Dumnezeule, care ai... deschis talharului usile raiului...'* (Rug 11, Sf IGA)
- Depinde ce ganduri:
 - *pacat nespovedit*?*
 - *frica? (pozitiva sau negativa?)*
 - *sentiment de nevrednicie?*
 - *judecata fata de cineva din biserica?*
- *'ca nu cumva, ramanand departe prea multa vreme de impartasirea Ta, sa fiu prins de lupul cel intelegator'. (Rug. 2, Sf IGA) / 'Cu frica de Dumnezeu, cu credinta si cu dragoste...!'*
- Rug 4, Sf Simeon Metafrastul
- *'Din buze intinate, din inima pangarita, din limba necurata, din suflet spurcat, primeste-mi rugaciunea, Hristoase al meu, si neinlaturandu-mi nici cuvintele, nici obisnuitele, nici nerusinarea, da-mi mie a grai cu indrazneala cele ce voiesc, Hristoase al meu...'*
- Stiu, Mantuitorule, că altul ca mine n-a gresit tie, nici a făcut faptele pe care le-am făcut eu. **Dar** si aceasta stiu, ca marimea greselilor mele si multimea pacatelor mele nu covarsesc rabdarea cea multa a Dumnezeului meu, nici iubirea Lui de oameni cea inalta; ci pe cei ce fierbinte se pocaiesc, cu mila indurării îi curatesti si îi luminezi si cu lumina îi unesti...' (Rug 7, Sf SNT)

Intrebari primite

- **Cum pot sotii sa impace impartasania deasa si relatiile dintre ei in timpul saptamanii?**
- Si Casatoria si Euharistia sunt Taine!
- *‘Femeia nu este stapana pe trupul sau, ci barbatul; tot asa, nici barbatul nu este stapan pe trupul sau, ci femeia. Sa nu va lipsiti unul de altul decat prin buna intelegere, pentru un timp, ca sa va indeletniciti cu postul si cu rugaciunea; și apoi sa fiti din nou impreuna, ca nu cumva Satana sa va ispiteasca prin neputinta voastra de a va stapani’.*(1 Cor. 7: 4-5)
- *‘Privegheatii, stati in credinta pe picioarele voastre, imbarbatati-va, intariti-va. Toate ale voastre cu iubire sa se faca.’* (1 Cor. 16:13-14)

Sfanta Proskomidie

- Slujba de pregatire a darurilor de paine si vin pentru Sf Liturghie
 - precede Sf Liturghie
 - **rememoreaza jertfa Domnului** - e absolut legata de Jertfa Euharistica liturgica:
 - Isaia 53,7: '**ca un miel spre junghiere s-a adus**'
 - (*pregatirea e la fel de importanta ca si intalnirea, comuniunea*)
- Ce inseamna 'proskomidie'?
 - προσκομιδή (*proskomisi*)= '**oferire**'
 - πρόθεσις (*prothesis*)= '**punere inainte**'
 - προσφάζω (*prosfaxo*) = '**a sacrifica**'
- Are loc la **Proskomidiar**
 - cladire separata initial - o anexa - unde se pastrau si vesmintele si Sf Vase (sec. 4-6)
 - incapere in Altar (sec. 13-14)
 - Simbolizeaza: ieslea din Betleem si mormantul Domnului

Isaia 53

- 3. Disprețuit era și cel din urmă dintre oameni; om al durerilor și cunoscător al suferinței, unul înaintea căruia să-ți acoperi fața; disprețuit și nebăgat în seamă.
- 4. Dar El a luat asupra-Și durerile noastre și cu suferințele noastre S-a împovărat. Și noi Îl socoteam pedepsit, bătut și chinuit de Dumnezeu,
- 5. Dar El **fusese străpuns pentru păcatele noastre** și zdrobit pentru fărădelegile noastre. El a fost pedepsit pentru mântuirea noastră și prin rănilor Lui noi toți ne-am vindecat.
- 6. Toți umblam rătăciți ca niște oi, fiecare pe calea noastră, și Domnul a făcut să cadă asupra Lui fărădelegile noastre ale tuturor.
- 7. Chinuit a fost, dar S-a supus și nu și-a deschis gura Sa; **ca un miel spre junghiere s-a adus și ca o oaie fără de glas înaintea celor ce o tund, așa nu și-a deschis gura Sa.**
- 8. **Întru smerenia Lui judecata Lui s-a ridicat și neamul Lui cine îl va spune? Că s-a luat de pe pământ viața Lui!** Pentru fărădelegile poporului Meu a fost adus spre moarte.
- 9. Mormântul Lui a fost pus lângă cei fără de lege și cu cei făcători de rele, după moartea Lui, cu toate că nu săvârșise nici o nedreptate și nici înșelăciune nu fusese în gura Lui.
- 10. Dar a fost voia Domnului să-L zdrobească prin suferință. Și fiindcă și-a dat viața ca jertfă pentru păcat, va vedea pe urmașii Săi, își va lungi viața și lucrul Domnului în mâna Lui va propăși.
- 11. Scăpat de chinurile sufletului Său, va vedea rodul ostanelor Sale și de mulțumire Se va sătura. Prin suferințele Lui, Dreptul, Sluga Mea, va îndrepta pe mulți, și fărădelegile lor le va lua asupra Sa.
- 12. Pentru aceasta Îi voi da partea Sa printre cei mari și cu cei puternici va împărți prada, ca răsplată că și-a dat sufletul Său spre moarte și cu cei făcători de rele a fost numărat. Că El a purtat fărădelegile multora și pentru cei păcătoși și-a dat viața.
- He was despised and rejected by others; a man of suffering and acquainted with infirmity; and as one from whom others hide their faces he was despised, and we held him of no account.
- Surely he has borne our infirmities and carried our diseases; yet we accounted him stricken, struck down by God, and afflicted.
- But **he was wounded for our transgressions**, crushed for our iniquities; upon him was the punishment that made us whole, and by his bruises we are healed.
- All we like sheep have gone astray; we have all turned to our own way, and the LORD has laid on him the iniquity of us all.
- He was oppressed, and he was afflicted, yet he did not open his mouth; **like a lamb that is led to the slaughter, and like a sheep that before its shearers is silent, so he did not open his mouth.**
- **He was taken from prison and from judgment: and who shall declare his generation?** For he was cut off from the land of the living, stricken for the transgression of my people.
- They made his grave with the wicked and his tomb with the rich, although he had done no violence, and there was no deceit in his mouth.
- Yet it was the will of the LORD to crush him with pain. When you make his life an offering for sin, he shall see his offspring, and shall prolong his days; through him the will of the LORD shall prosper.
- Out of his anguish he shall see light; he shall find satisfaction through his knowledge. The righteous one, my servant, shall make many righteous, and he shall bear their iniquities.
- Therefore I will allot him a portion with the great, and he shall divide the spoil with the strong; because he poured out himself to death, and was numbered with the transgressors; yet he bore the sin of many, and made intercession for the transgressors.

Sfanta Proskomidie

- Sfantul Potir
- Sfantul Disc
 - tava pe care a fost pusa mancarea la Cina cea de Taina
 - ieslea in care s-a nascut Hristos
 - Cerul (duhovnicesc si pamantesc - Hristos e 'Soarele Dreptatii')
 - Biserica
 - la Liturghie = locul unde a fost pus Hristos dupa pogorarea de pe Cruce

Si venind steaua, a stat acolo unde era asezat pruncul. (Mt. 2:9)

Prin cuvantul Domnului cerurile s-au intarit si cu duhul gurii Lui toata puterea lor. (Ps 32:6)

Atunci unul dintre serafimi a zburat spre mine, avand in mana sa un carbune, pe care il luase cu clestele de pe jertfelnic. Si l-a apropiat de gura mea si a zis: Iata, s-a atins de buzele tale si va sterge faradelegile tale si de pacatele tale te va curati. (Is. 6: 6-7)

Prima mentiune secolul 7: Sf Sofronie al Ierusalimului (+638)

In uz frecvent din secolul 8.

(1053 cardinalul Humbert îi învinuia pe bizantini de introducerea linguriței - ca de o inovație!)

Probabil din secolul 6 (avem mentiuni despre Agnet, nu doar paini etc.)

Sfanta Proskomidie

Traditia ruseasca
(semificatia = cele 5
paini care au hranit
multimea)
Mt 14:16-31

Traditia greceasca
(1 Cor. 10:16)
'Paina pe care o frangem, nu este,
oare, impartasirea cu trupul lui
Hristos?'

Maica
Domnului

Sf Agnet
IS HR
NI KA
(Iisus
Hristos
Biruintorul)

Cele 9 cete ceresti: Sf Ioan
Botezatorul, Sf Prooroci, Sf
Apostoli, Sf Ierarhi si
Invatatori, Sf Mucenici, Sfinții
Cuvioși, Sf Doctori Fara de
Arginti, Sf Ioachim & Ana + Sf
Zilei, Sf IGA / Sf Vasile

Episcopul locului / Conducatorii tarii / Ctitori

Pomelnice vii

/

Pomelnice adormiti